

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

hende blive der over et Aar for saa at sende hende hjem til hendes Moder? Hun har i al den Tid ikke været stillet for nogen Dommer, hun har ikke haft nogen Forsvarer ved sin Side eller nogen anden, der kunde vejlede hende eller tale hendes Sag. Kan Forsørgelseshensynet bevirke, at man handler saadan med en ung Pige, da er det at sætte menneskelige Hensyn til Side. Man anbringer hende, den invalide og svagt begavede, blandt det, man fra Myndighedernes Side har betragtet som Samfundets Udskud, man ikke vidste andet at stille op med end at internere paa en Arbejdsanstalt. Hvordan det maatte paavirke den unge Pige, har været af underordnet Betydning.

Det skulde være sket med Hjemmel i den Bestemmelse i Loven om offentlig Forsorg, der bemyndiger det sociale Udvalg til at resolvere, at en erhvervs- og subsistensløs Person, der ikke har noget Tilholdssted i den Kommune, hvori han opholder sig, skal anbringes paa en Arbejdsanstalt, og som fastsætter, at Amtmanden inden en vis Tids Forløb derefter skal træffe Afgørelse i Sagen. I det foreliggende Tilfælde, hvor den unge Pige er sendt fra Odense til København, men hvor Myndighederne i Odense stadig synes at have Afgørelsen, er Sagen blevet særlig kompliceret, og man kan ikke afholde sig fra den Mistanke, at dette har svækket Ansvarsfølelsen hos de administrative Myndigheder og har været medvirkende til, at Sagen er trukket i Langdrag. Om Hovedskylden ligger hos de københavnske eller de fynske Myndigheder, har jeg ikke kunnet bedømme, men i en Sag, hvor det gælder Menneskeskæbner, da maa Systemet være saadan, at det nødvendige Samarbejde sker hurtigt — og man har da her i Landet baade Post og Telegraf, saaledes at det skulde være muligt, at det kunde ske hurtigt.

Det vilde være af Interesse at faa præciseret, for det første: Er Grethe Hansens Anbringelse paa Sundholm lovlig? For det andet: Var der ingen anden Udvej i Henhold til Loven? Og for det tredje: Hvem har Ansvaret for, at hun først blev dimitteret efter hen ved 13 Maaneders Forløb?

Denne Sag har foruroliget mange, og man bliver klar over, at den Adgang til administrativ Frihedsberøvelse, som Forsørgsloven fastsætter, bør tages op til Revision. En Forbryder, der anholdes, har Ret til inden 24 Timer at blive stillet for en Dommer, men her, hvor der ikke er Tale om en begaaet Forbrydelse, er

Anklager og Dommer den samme, og der er ingen Forsvarer.

Uanset om der er begaaet Fejl fra Myndighedernes Side i denne Sag eller ej, maa dette Forhold ændres, hvad der aabenbart ogsaa er en voksende Erkendelse af. „Sammenlutningen af Købstædernes sociale Udvalg“ har saaledes sat Spørgsmaalet om Udvalgenes vidtgaaende Myndighed til at indlægge Personer paa Arbejdsanstalt paa Dagsordenen, og paa det nordiske Juristmøde, der skal afholdes i August Maaned i Aar, skal Emnet: „Administrativ Frihedsberøvelse“ drøftes. Dette viser, at man har faaet Øjnene op for, at Forholdene ikke er som de bør være. De enkelte Borgere har et menneskeligt Krav paa ikke at være underkastet Vilkaarlighed, naar Friheden berøves dem.

Men denne Sags Forløb kunde ogsaa tyde paa, at der er en Mangel i Lovgivningen paa et andet Punkt. Hvis Grethe Hansen var erhvervs- og subsistensløs, hvis man af en eller anden Grund ikke kunde sende hende til hendes Moder, var der saa slet ikke noget andet Sted, man kunde have sendt hende hen? Er der ingen offentlig Institution, der midlertidig kan tage sig af et saadant Menneske? Er der ikke Samarbejde med private Foreninger? Dersom disse Spørgsmaal maa besvares benægtende, forekommer det mig, at der her er et Hul at udfylde. Forsørgelseshensynet maa ikke føre til en kortsynet Politik, der nedbryder i Stedet for at genopbygge.

Uden at ville komme nærmere ind paa Reglementet og paa Forholdene i Almindelighed paa Sundholm — som jeg forstaar er til Undersøgelse fra Kommunens Side —, er der dog et Forhold af principiel Betydning, jeg vil omtale, og det er, at de indlagte ikke har nogen, der kan varetage deres Interesser, tale deres Sag som Forsvarer og i det hele raade og vejlede dem. I Aarhus har Socialudvalget aabenbart søgt at raade Bod herpaa ved at ansætte en Sociallæge og Socialraadgiver. Dette betyder et stort Fremskridt og burde tjene til Efterfølgelse andre Steder.

Naar denne Forespørgsel er rejst, er det ud fra den Betragtning, at Frihedsberøvelse er et saa alvorligt Indgreb, at Borgere i et demokratisk Samfund har Krav paa, at den kun finder Sted efter nøje Prøvelse og under fuldkommen sikker Kontrol fra anden Side end den administrative Myndighed.

Socialministeren (Strøm): Da den Sag, som Forespørgselen drejer sig om, kom offentligt frem, rekvirerede jeg Sagens